

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Симо Лазаров

върху приносния характер на педагогическата, научно-изследователска и художествено-творческата дейност на

доц. д-р Стефан Панайотов Русков

I. Справка

Заемана длъжност: Доцент доктор в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски” с дейности: преподавателска, научно-изследователска и художествено-творческа.

През 2013 му е присъдена образователна и научна степен „доктор” по “Методика на обучението по музика”. Темата на активностите – изследователска и творческа на доц. д-р Стефан Русков, както и постигнатото от него е актуално за съвременното педагогическо творчество, поради факта, че авторът подчертава развитието в рамките на образователния процес и в светлината на дигиталните технологии. Темите се разкриват с необходимия професионализъм и увереност.

II. Изследователска дейност и резултати

Справката с научните приноси на изследователската дейност на доц. д-р Стефан Русков е богата на дейности, доказващи професионалната музикално-педагогическа дейност и научния потенциал за постигане на резултати. Методологията на обучение е в рамките на теоретическата постановка и е съчетана с практическото ѝ приложение. В дейността му са посочени впечатляващ брой статии, учебници и учебни помагала. Другите водещи творчески изяви и професионални дейности включващи експертна и художествено-творческа дейности са регистрирани в съответно шест, четири и три позиции.

III. Публикации

В публикациите за изследователска дейност на доц. д-р Стефан Русков са посочени 2 монографии 15 статии и 20 учебника, 12 учебни помагала, публикувани в специализирани издания. Неговите интереси са насочени към постоянното изследване на музикално-педагогическата дейност, движеща се по правилния път към теоретико-практическото ѝ въвеждане в процеса на обучението по музика. Този подход определено има голям научен принос и поради факта, че се обръща внимание на обучението със съвременни електронно-музикални средства.

Монографията **СЪЗДАВАНЕ НА ДИГИТАЛЕН АРАНЖИМЕНТ СЪС СМАРТФОН И ТАБЛЕТ** разширява обсега и периметъра на действие не е ограничен само в границите на дигиталното студио. Монографията на доц. д-р Стефан Русков е положена сериозна изследователска дейност свързана с изследването на проблема за навлизането в образователния процес по музика – от една страна и фактологическото състояние на мобилните устройства към настоящия момент - от друга.

В четирите глави последователно и методично са описани компонентите на съвременното обучение в светлината на всеобщото дигитализиране на аналоговия ни живот. Технологията за създаване на дигитален аранжмент – тази творческа дейност е функция на постоянно усъвършенстващия се софтуер и като такава е подвластна на дейността на нейните създатели. Връзката на този нов софтуер е опосредствана с творците – в случая преподаватели - студенти.

До каква степен тази връзка ще се окаже ефективна имайки предвид творческия зародиш на този акт. В монографията се прокарва нишката за съзидателния момент необходим за осъществяването на крайния продукт. Необходимата технология е само базата, без която съвременния музикант, композитор, изпълнител не би бил актуален. Систематично е описана *„дефинираната, йерархична последователност от независими модули, на базата на специфични изисквания, свързани с необходими знания, умения и компетентности за реализация на дигитален аранжмент.“*

Направен е анализ на постиженията в 28 европейски страни и е предложена класификация на четири нива по отношение мобилното обучение - един необходим преглед за мястото на България в европейската действителност. Направен е обширен преглед и на същността и елементите на мобилното обучение. Сравнителният анализ е използван прием за изследователското начало за труда и полезен за изясняването на предимствата на мобилното обучение. Описани са моделите на мобилното обучение както и са дадени примери за мобилни единици *„като средство за синтез, обработка и възпроизвеждане на музикално-образователна информация“*.

Интересни, полезни и не на последно място - задължителни дейности са прилагането на тестова система и последващата реализация разкриваща апробацията на ѝ за оценяване на резултата от приложението на технологията. Тук са залегнали педагогическият подход и методология, изграждащи научната база за реализирането на звукови продукти от този вид.

Тази монография носи своята стойност и тежест на теоретичен научен труд така необходим и за практическото овладяване на поставените цели и задачи. Това е един основополагащ труд, крайно необходим за съвременния педагог и творец.

Монографията на доц. д-р Стефан Русков **СЪЗДАВАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ДИГИТАЛЕН АРАНЖИМЕНТ** ангажира вниманието с творческите проблеми свързани с процеса на създаване на музикален продукт. Това е фундаментална информация необходима за всеки творец желаещ да се занимава със създаването на музика в софтуерна среда.

Информацията за аудио и MIDI технологиите в музиката въпреки, че е известна тук се намира в друга заобикаляща среда дефинирана от изследването на обектът, предметът, целта и задачите на изследването. Правейки обзор върху понятийната система за дефиниране на аранжмента като процес и поставяйки го в дигитална среда се изяснява концепцията на автора който пише, че това е *„творчески процес на преосмисляне на музикална тема и представянето ѝ в нова дигитална версия, включваща нейното хармонизиране и оркестриране за определен ансамбъл“*- един обобщаващ правилен извод.

Освен познатите ни категории обаче, доц. д-р Стефан Русков се задълбочава в темите свързани с проблематиката за оценяването във висшите училища. Място в изследването намира и педагогическата технология за реализирането на дигитален аранжмент чрез MIDI проект, изпълнен в софтуерна среда на Cakewalk Sonar. Ценното тук е изведеждането на алгоритъм за работа от тринадесет стъпки, в три модула.

IX. Лични впечатления от кандидата

От приложените материали се вижда, че доц. д-р Стефан Русков е преподавател с целенасочено отношение към овладяването на всички аспекти на музикалното майсторство, включително и това, свързано с иновационните технологии. Притежаваните организационни качества допринасят за постигането на поставените учебни и художествено-творчески цели. Налице е изпълнението на необходимите изисквания през годините от рецензирания период, което личи от предоставените от кандидата справочни материали по този конкурс. Това личи от фактологията представена в справката, което говори за активното участие и инициране на дейности на доц. д-р Стефан Русков .

X. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Не се и съмнявам, че дейностите и активностите на доц. д-р Стефан Русков ще продължават да се развиват в тази поета правилна посока. Желанието му за решаване на поставените учебни и творчески задачи говорят за него като за човек с високи професионални качества.

XI. Приноси

Приносните моменти на представената научно-изследователска продукция са насочени към създаването на оригинална авторска технология за създаване на дигитален аранжимент с мобилни устройства, необходими за преподавателската му работа със студенти от специалност „Педагогика на обучението по музика“.

Другата група приноси са свързани със съвременното дигитално общество и фокусирано към изграждането на съвременната характеристика на музикалния педагог. Тези приносни моменти са подкрепени със реализирането на комплект учебници и учебни помагала по музика от първи до десети клас.

Теоретичните приноси намират своя изказ в неговите монографични трудове и статии, в които се изнася тезата за характеристиката и компетенциите на съвременния музикант, ползващ аудиовизуалната среда и електронните музикални инструменти в образователния процес.

Практико-приложните приноси се моделират чрез компетентностите на педагога в реализацията на дигитален музикален продукт в студийна и мобилна среда. Обучението, използващо такава технология на базата на мобилни приложения и наличието на аргументирани компетентностни характеристики на музикалния педагог са актуални и са основа за развитие и формиране на съвременния учител по музика.

Като приносен елемент трябва да се изтъкнат и творческите усилия за съчетаване на педагогическата насоченост с високото художествено-творческо и музикантско майсторство.

ХІІ. Заключение

Целият научен и научно-практически принос на доц. д-р Стефан Русков ясно откроява извода, който говори за присъствието на енергичен и креативен педагог и музикант, чиято дейност има безспорните достойнства и в областта художествено-творчески музикален образователен процес.

Предвид всичко изтъкнато по-горе, както и поради безспорните качества на кандидата, предлагам на членовете на почитаемото Научно жури да изберат за **професор** в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението - Методика на обучението по музика доц. д-р Стефан Русков.

София, 06.01.2020 г.

РЕЦЕНЗЕНТ:

/проф.д-р Симо Лазаров/